

Seismiskipini:

Styggja bæði fisk og fólk

Tað er ein sovorðin larmur av skjótingini, sum seismiskipini hava fyrri, at fiskurin stingur av og kemur ikki aftur á grunnarnar í fleiri dagar

EDVARD JOENSEN

Útróðarmenn sunnan fyrri eru rættliga argir inn á hesi skipini, sum liggja og skjóta seismik undir Føroyum. Tey larma so illa, at tey forskrekkja fiskin frá «sans og samling», sum tíkið verður til. Og tað tekur nógvar dagar frá tí, seismiskipið hevur verið á leiðini, til nakað fiskabein fæst aftur at bita, sigur Martin Strøm, sum er formaður í Landsfelag vinnurekandi útróðarmanna.

Tað er so eitt, at fiskurin rymir. Men tað, sum kanska verri er, er at menn noyðast at brúka fleiri dagar til onga nyttu, tí teir vita ikki, hvar hesi skipini liggja og forstyra allan fiskin, sigur Martin Strøm.

Úrslitið er, at menn fara aðrastaðni við bátum sínum. Fleiri eru leitaðir norður um Fjørðin, sigur Martin Strøm, sum sjálvur ætlar sær í Vágarnar við sínum báti at rógva út.

Hann visir á, at tað er ov vánaligt, at ikki einhvør frábodanarskipan er, sum sigur útróðrarmonnum frá, hvar seismiskipini eru. So kundu teir hildið seg til tað og farið aðrastaðni enn beint har, hetta óljóðið er.

Sum er kann ein væl koma út fyrri, at best sum ein liggur í kenni, kemur seismiskipið larmandi langt burturi, og við tað sama stingur fiskurin av.

»So liggur tú har og hevur brúkt ein heilan fiskidag og kanska bara fingið eini hundrad- tveyhundrad pund.«

Fáa boð

Vaktar- og Bjargingartænastan sigur, at seismiskipini hava skyldu at boða frá,

Martin Strøm er á veg norðum um Fjørðin at rógva út

hvar tey eru. Og tað gera tey eisini hvønn dag.

Føroyskir eygleiðarar eru umboð á teimum seismiskipum, sum arbeiða undir Føroyum. Tað er fólk frá Vaktar- og Bjargingartænastuni. Og teir geva frábodanir um, hvar skipini eru stödd.

So, um útróðarmenn hava hug at vita, hvar hesi skipini eru, og hvar tað loysir seg hjá teimum sjálvum at fara, kunnu teir bara ringja til okkum, verður sagt av Vaktar- og Bjargingartænastuni.

Martin Strøm, formaður í Landsfelag vinnurekandi útróðarmanna, sigur, at tað átti at verið skylda hjá skip-

unum at boða frá í góðari tíð framman undan, hvar tey fara at arbeiða.

Til hetta verður sagt av Vaktar- og Bjargingartænastuni, at tað gera tey eisini. Men økini, tey arbeiða á, eru rættliga stór, og veður og vindur avgera rættliga nóg, hvar arbeiðast kann. So tað kann vera eitt sindur ringt viðhvørt at siga, hvar skipini eru.

Men annars, verður sagt av Vaktar- og Bjargingartænastuni, eru tað ikki bara seismiskipini, sum hava skyldina, tá manglandi samskifti er. Føroyingar eru hervilgir til ikki at svara, tá rópt verður á teir. Hvør grundin til hetta er, er ilt at

siga, men teir svara ikki, sigur Vaktar- og Bjargingartænastan.

Alt summarið

Martin Strøm, formaður í Landsfelag vinnurekandi útróðarmanna, sigur, at fyrr hevur hetta óskilið verið avmarkað til styttri tíðarskeið.

Men í ár hevur verið heilt galið. Nú hava teir ligið og larmað alt summarið. Í bestu fiskitíð hjá smáu bátunum hava teir dundrað um allan grunnin sunnanfyri, soleiðis at bátar als ikki hava fingið roynt á vanligum summarfiskileiðum.

Vaktar- og Bjargingartænastan vátar, at seismiskipini hava arbeitt í føroyskum sjóvi síðan mai mánaða, men upplýsir, at tey nú skjótt noyðast at gevast fyrri veður.

Skipini hava verið suður móti markinum og suður av Munkagrunninum. Eisini eru tey komin upp móti kantinum á Bankanum. Og har hava tey órógvad nakað, sigur Vaktar- og Bjargingartænastan, sum hevur fingið onkrar klagar um hetta.

Menn rýma

Formaðurin í Landsfelag vinnurekandi útróðarmanna, Martin Strøm, sigur frá báti, sum lá á Sumbargrynnuni, tá eitt av seismiskipunum kom framvið.

Hóast hann lá í hampiligum kenni, var sum knífskorið, fyrsta seismiskipið kom í nánd. Og natta er tað vanliga.

»Tað kemur ikki fyrri, at tú fært ein rakstur og kanst liggja í tímar, sum til bar

fyrri,« sigur Martin Strøm.

Hann sigur, at einki er at gera hjá monnum sunnanfyri annað enn at rýma.

Hóast ringast hevur verið státt suðuri á landi, er ikki sørt, sigur hann, at bæði sandingar og vágamenn hava verið órógvad. Tó ætlar hann sær sjálvur at fara til Sørvágs at rógva út. Har er valeyst frægari enn í Vági kortini.

Og tað hevur so aftur við sær, at arbeiði minskar har suðuri. Til dømis verður allur útróðarfiskurin, sum uppboðssølan fekk, burtur. Martin Strøm sigur, at nú er tíð uppá, at fiskivinnan verður tikin fyrri fullt og sleppur at vera við í øllum hesum oljufyrirreikingunum.

Tí fiskivinnan er hóast alt ein varandi vinna, sum vit noyðast at liva av, bæði um vit fáa eina oljuvinnu og eisini aftan á, at oljan er uppi.

Og oljan endurnýggjar ikki seg sjálva á sama hátt, sum fiskurin ger.

Eisini reiðararnir

Eisini Føroya Reiðarafelag hevur gjørt vart við, at fiskivinnan eigur at verða tikin við upp á ráð, tá fyrireikingarnar til seismiskjóting verða gjørdar.

Jákup Sólstein, formaður í Føroya Reiðarafelag, sigur, at felagið hevur skrivað til Oljufyrirsitingina og boðað frá hesum.

Føroya Reiðarafelag sóknast eftir einum samstarvi millum avvarðandi partar, so sum oljumyndugleikarnar, fiskivinnuna og

fiskifrøðingarnar. Og felagið mælir til, at fundur verður fingin í lag sum skjótast, sum skal viðgera ymisk ávis evni í hesum sambandi.

Nevnt er í skrivinum, at vinnan vil vita meira um aktivitetin í ár, og hvat ætlandi fer at henda komandi summer.

Formaðurin í Reiðarafelagnum heldur, at fiskivinnan eigur at verða tikin í størri álvara, enn tað hevur vist seg í hesum máli.

Jákup Sólstein sigur, at Føroya Reiðarafelag fegdi vil hava ein dialog í gongd millum oljumyndugleikarnar og fiskivinnuna.

Reiðarafelagið er als ikki í móti oljuvinnuni. Verri enn so, sigur Jákup Sólstein. Men hann visir á, at tað tykist, sum fiskiskipini verða troðkaði eitt sindur á teimum leiðum, har seismiskipini koma.

Sum dømi nevnr hann, at kemur eitt seismiskip inn á øki, har fiskiskip eru frammanundan, verða hesi biðin um at flyta seg, so tey ikki óróga skjótingina.

Men seismiskipini óróga fiskiskapin, visir Jákup Sólstein á, og sigur, at teir hava frett frá bæði trolarum og snelluskipum, sum siga, at skjótingin styggir.

Serliga er tað upsín, sum stendur rættliga koncentreraður, ið stingur av.

Men eisini aðir hava sagt frá, sigur hann. Til dømis siga svartkalvaskipini frá sama mynstri.

Jákup Sólstein sigur, at Føroya Reiðarafelag hevur fingið rættliga umfangandi tilfar, sum norðmenn hava gjørt um árinini, oljuvinnan hevur á fiskivinnuna.

Har verður týðuliga ávis, at fiskur rýmir undan larminum.

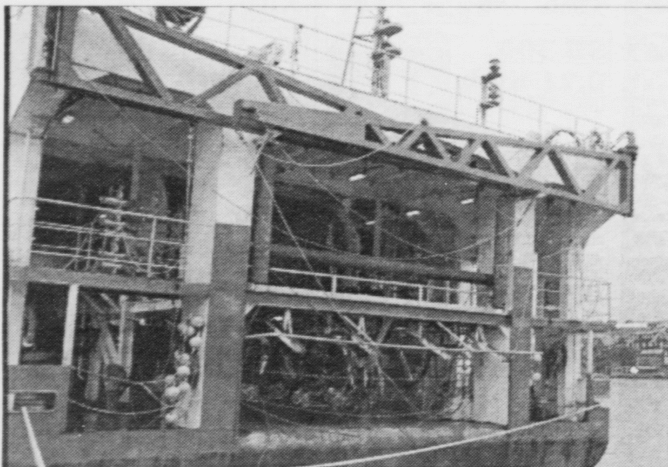
Tað er tó helst ikki so, at hann verður burtur fyrri well, kortini. Men tað kunnu ganga fleiri dagar, til hann savnast aftur.

Men nú má ansast eitt sindur eftir, heldur formaðurin í Reiðarafelagnum. Fyrr hava teir skotið suður móti Hetlandsmarkinum, men nú skilst, sigur hann, at teir nærkast álvarsliga 12 fjórðingamarkinum og eisini onkuntíð koma innum.

Og tá eru vit á leiðum, har smábatararnir royna.

Tað er Oljufyrirsitingin, sum umsitir seismikloyni.

Roynt hevur verið at fingið viðmerkingar haðani, men tey, sum hava ábyrgdina av hesum, eru stödd á oljumesu í Aberdeen.

Viðkvæma úterðin hjá seismiskipunum tolir ikki, at onnur skip eru á økinum, har hesi arbeiða